

Brody i Kresy piórem członków Koła Przyjaciół Brodów

Dwadzieścia lat zjazdów Koła Przyjaciół Brodów to okres nie tylko zjazdów, spotkań, wspomnień, to również historia naszych Brodów i ludzi z nimi związanych, historia pisana piórem jej członków.

I tak **dr Stanisława Valis-Schyleny**, która - jak wiemy - była założycielką naszego Koła, jego pierwsze spotkanie zorganizowała w 1993 roku w swojej willi „Zacisze”, którą odkupiła od spadkobierców biskupa Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Polsce Juliusza Bursche. Willę tę i jej dzieje opisała w książce „Zachowane w pamięci”, w której w ostatnim rozdziale opisała ten pierwszy Zjazd, zilustrowany zdjęciami uczestniczących w nim osób.

Ciepłym słowem i homilią wspierał p. dr Valisową **ks. biskup Jan Olszański** – związany z Brodami; były one zamieszczane w kolejnych sprawozdaniach ze Zjazdów.

Anna Andrzejewska-Heinrich – brodzianka, swój sześćdziesięcioletni okres pobytu na zesłaniu w Kazachstanie opisała w książce pt. „Młodość, której nie było”. Inne jej książki, to: „Moi brodcy Żydzi” i „Myśli ciemnością pisane”. Jej wiersz „Pamiętasz Brody?” umieszczony jest od lat na zaproszeniach na kolejne Zjazdy.

Władysława Pawłowska w swej książce „Ucieczka” opisuje, jak wspólnie ze swą koleżanką uciekły z zesłania w Kazachstanie i po wielu trudach powróciły do Brodów.

Wacław Fastnacht umieszczał artykuły o Zjazdach w czasopiśmie „Cracovia-Leopolis”, a także o swej siostrze Janinie, która została we Lwowie.

Wilhelm Dudek w „Skróconym kalendarium miasta Brody” przedstawił opis dziejów i powstania miasta Brody oraz jego zabytków.

Zbigniew Kościów jest autorem następujących książek:

- „Brody. Przypomnienie kresowego miasta”. (Dwa wydania – 1993 i 2007r.)
- „Motywy brodzkie: wspomnienia, przyczynki historyczne, szkice biograficzne”.
- „W niebardzo podłym mieście. Historia i współczesność Brodów”.
- „Wiele – mało, przeboleło” – Złoczów na Kresach Wschodnich.
- „Wielka Stanica” – Tarnopol.
- „Nasza droga Sapieżyńska” – Stanisławów.
- „Skrawki Orientu”. Brzeżany i Kuty: Kresy Wschodnie.

Pisał również sprawozdania z corocznych Zjazdów brodzian w Wiśle – od pierwszego do czternastego - publikowane na łamach „Gościa Niedzielnego”. Na uwagę zasługują również recenzje: książki Ludwika Wawrzyszyna: „Województwo tarnopolskie i jego zabytki do 1939 roku” oraz książki Zbigniewa Teplickiego: „Fatum wschodnich Kresów” publikowane również na łamach „Gościa Niedzielnego”. Opracował również i opublikował 4 numery „Brodzkich zeszytów biograficznych”.

Zbigniew Iłowski, Zdzisław Iłowski: „Podkamień – Apokaliptyczne wzgórze”. Historia miasteczka i klasztoru. Opis napaści UPA na klasztor.

Joanna Karpacka-Nasiek: „Moje Kresy dawniej i dziś”. Historia Kresów od Kazimierza Wielkiego do chwili obecnej. Oprócz tej książki opublikowała w „Cracovia – Leopolis” trzy artykuły z pobytu w Brodach i okolicy oraz z uroczystości poświęcenia nowego kościoła rzymskokatolickiego w Brodach w 2010 roku. W „Na Rubieży” ukazał się ostatnio artykuł: „Polskie Kresy Wschodnie w X i XI wieku za czasów pierwszych Piastów”.

Zbigniew Grata: Relacje z pierwszych Zjazdów Koła Przyjaciół Brodów, opublikowane w „Semper Fidelis”.

Artykuły nieopublikowane, znajdujące się jedynie na naszej stronie internetowej lub w Kronice:

Maria Karpluk: „O Ludwice z Tyszkiewiczów Abramowiczowej (12 II 1878 - 16 X 1963)”. Wspomnienia.

Lubomira Zassowska-Zawiślakowa: „Krzewienie polskośći w powiecie brodzkim”. Wspomnienia.

Wacław Fastnacht: „Dzieje rodu Fastnachtów”. (Według opracowania dra Adama Fastnacha).

Wacław Fastnacht (Na podstawie opracowania Ludwika Chmielarz-Krzan, uzupełnione go przez Janinę Józków-Czasławską): Spis osób narodowości polskiej zamieszkałych w Brodach do roku 1944.